

Retouradres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. de heer De Jonge
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Datum
4 september 2020

Onderwerp
Aanpassingen Jeugdwet

Ons kenmerk
BOW/111275
Contactpersoon
Arie Opstelten
Dienst
Onderwijs, Cultuur en Welzijn
Afdeling
Stafgroep Onderzoek, Strategie &
Projecten
Telefoonnummer
0654941027
E-mailadres
arie.opstelten@denhaag.nl

Geachte heer De Jonge,

Naar aanleiding van uw Kamerbrief 'Perspectief voor de Jeugd' van 20 maart 2020 hebben de G4 en G40 met de brief aan de Vaste Kamercommissies voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Binnenlandse Zaken en Justitie en Veiligheid van 17 juni 2020 nadrukkelijk voor een aantal punten rond de Jeugdwet aandacht gevraagd. Deze brief bevestigde onze vaak met u gedeelde opvattingen en intensieve inzet het afgelopen jaar, zowel ambtelijk als bestuurlijk, om met u tot verbeteringen van de jeugdzorg te komen. Zowel de inhoud van het uiteindelijke wetsvoorstel als de timing, onverwacht en vlak voor het reces, hebben ons verbaasd. Wij hebben ons dan ook met overtuiging aangesloten bij de kritische reactie van de VNG.

Wij hechten er aan om ook vanuit Den Haag nog eens te benadrukken waarom wij het wetsvoorstel een slechte ontwikkeling voor de Jeugdzorg vinden.

Als er een ding zowel de afgelopen jaren, maar in het bijzonder ook in de Corona-crisis, duidelijk is geworden, dan is dat de behoefte aan maatwerk voor jeugdigen en gezinnen. De gestandaardiseerde producten en inzet van de jeugdhulp oude stijl is onvoldoende effectief. Wij slagen er meer en meer in om lokale arrangementen te creëren rond brede gezinsproblematiek, rond onderwijs, veiligheid etc. Kennis van de lokale context en inzet van de daar werkzame actoren zoals de school, de vrijwilligers, de wijkagent, het maatschappelijk werk zijn daarin cruciaal. De conceptwet die oude producten uit een deel van het brede sociaal domein vastlegt in lijstjes, gaat conserverend werken en daarmee de transformatie niet bevorderen. Ook de ombouw van bijvoorbeeld jeugdzorgplus kan alleen slagen als de lokale context (school, wijk, ambulante zorg) daaraan bijdraagt. Onze sturing zit op dat niveau en niet via een lijstje in een AMvB.

Dat gemeenten daarbij onderling moeten samenwerken is geen punt van discussie. Ook bijvoorbeeld rond de jeugdzorgplus dateert de bovenregionale samenwerking in ons gebied van ver voor de transitie en is deze met overtuiging voortgezet. Wij beseffen dat u ook signalen bereiken van aanbieders die om op zichzelf volkomen legitieme redenen van inhoud en financieel gezonde bedrijfsvoering juist wel vragen om standaardisatie en verhogen van het schaalniveau voor bepaalde voorzieningen. Toch zien wij hier eerder een gebrek aan transformatie en bewegen naar het regioniveau in, dan een reden voor conserverende wetgeving. Overigens worden in de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) die gemeenten onderling hebben afgesproken de verschillende schaalniveaus herkend en erkend, en zijn deze een factor bij de verdere doorontwikkeling van het jeugdveld.

De door de gemeenten vastgestelde NvO biedt primair voor onszelf, maar ook voor andere partijen een helder kader waaraan we ons als gemeenten willen committeren. Deze NvO biedt ons de mogelijkheid om het opdrachtgeverschap en de noodzakelijke samenwerking gedifferentieerd vorm te geven, zodat deze optimaal aansluit bij de eigenheid van gemeenten en regio's. Een wet die daar zaken, en vanuit een eenzijdig perspectief van de specialistische jeugdzorg, dwingend in gaat voorschrijven helpt niet.

De positionering van de Jeugdautoriteit bij de NZA, die in het geheel niet opgericht is voor een rol in het sociaal domein, laat een zeer ongemakkelijk gevoel achter dat raakt aan een wat ons betreft misplaatst gebrek aan vertrouwen in de lokale overheid. Misplaatst omdat gemeenten wel alle verantwoordelijkheden moeten nemen, maar de taken moeten uitvoeren op een speelveld met invloeden door derde verwijsstromen, invloed van de rechterlijke macht, beperkte financiële sturingsmiddelen en nu dus mogelijk ook conserverende wetgeving. Dat dat met vallen en opstaan gepaard gaat mag geen verbazing wekken en al helemaal niet leiden tot een gebrek aan vertrouwen.

Er moet nog veel gebeuren in het sociaal domein. Wij moeten onze mensen zien vast te houden en nieuwe generaties zien te verleiden in dit mooie werkveld te willen werken. Dat doen we door intensief samen te werken met onze hogescholen en universiteiten. De zorg kan en moet beter, effectiever en kosten-efficiënter. Dat doen we onder meer door samen met aanbieders door te ontwikkelen. Onze samenwerking, zowel op lokaal niveau met maatschappelijke partners en tussen gemeenten onderling stelt ons in staat het sociaal domein steeds beter te laten functioneren.

Waarmee zou u ons in deze pittige opdracht dan onder meer wel de helpende hand kunnen bieden? We noemen een aantal concrete zaken:

- Snelheid maken bij het verkorten van de jeugdbeschermingsketen: de jeugdbescherming is nu georganiseerd in een complex werkproces; uw genoemde Kamerbrief geeft een goede aanzet tot verbeteringen, maar deze vragen een doortastende aanpak;
- Beschikbaarheid van volwassenenzorg als het kindbelang daarom vraagt: met name in situaties waarin ouders niet gediagnosticeerd zijn (of willen worden), maar inzet van volwassen-GGZ zeer nodig is voor de kindveiligheid, zijn nadere afspraken nodig;
- Steun voor de Norm voor Opdrachtgeverschap: de samenwerking tussen gemeenten is niet altijd vanzelfsprekend en soms complex; juist daarom verdient deze door 99% van de gemeenten omarmde afspraken uw steun;
- Steun voor het noodzakelijke lokale maatwerk; lokale teams voorzien meer en meer in een brede zorgvraag; steeds meer is het gevraagde aanbod maatwerk; het sociaal domein is gebaat bij wetgeving die dit maatwerk faciliteert en derhalve zoveel mogelijk regelgeving vanuit lokaal en regionaal niveau.

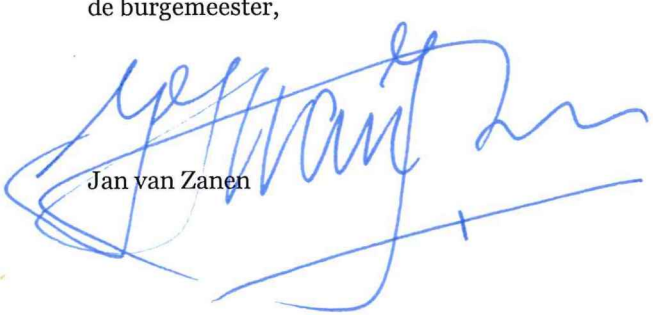
Wij willen u nadrukkelijk vragen de conceptwet op basis van bovenstaande argumenten te heroverwegen.

Deze brief is ook verstuurd aan de heer Dekker.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris a.i., de burgemeester,

Ilma Meix

Jan van Zanen